

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Magyar hadikölcsön.

Az óriási világháborúnak egyik legjellemzőbb vonása, hogy nem csupán hadseregek véres küzdelme egymással, hanem egész nemzeteknek minden erejükkel való mérközése. Az a mérhetetlen nagy nemzeti érdek, amely Magyarország részéről fűződik a háboru szerencsés kimeneteléhez, különösen megkívánja a nemzet minden rétegének, sőt minden egyes tagjának is buzgó közreműködését a nagyszerű célért való erőfeszítésben.

A helyzet most az állampolgároknak egy kedvező viszonyok közt élő csoportját, a tőkepénzeseket állítja új föladat elé. Arról van szó, hogy a magyar államnak pénzre van szüksége az eddig dicsőséggel vivott háboru méltó folytatásához és diadalmos befejezéséhez. Ebből a célból a kormány magyar hadi kölcsön nyilvános aláírására hívja fel a társadalmat.

A kormányt épenséggel nem érheti az a vád, mintha nem gondoskodott volna előre a háboru költségeinek a fedezéséről. Nagyon is gondoskodott; évek óta csodálatos előrelátással hirdette és a maga tevékenysége körében alkalmazta is a takarékos elvét s össze is gyűjtött annyi pénzkészletet, amennyi a háboru eddig való vitelére elegendő volt. Ennél többet nem tehetett, nem volt szabad tennie, mert különben békés idők rendes gazdasági forgalmát bénította volna meg. Most jött el az ideje annak, hogy újabb alapot létesítsen, hogy a társadalomban levő tőkeerő hazafiságára apelláljon — és teljes elismerés illeti meg a kormányt azért a bölcsen átgon-

dolt, szerencsésen megválasztott formáért, amelyben ezt teszi.

A kormány ugyanis a kölcsön adóra nézve rendkívül kedvező feltételek mellett kér kölcsönt az ország társadalmától az állam háhorus céljaira. A kötvények után 6 százalékos kamatot biztosít, de ez a valóságban még magasabb lesz azon a réven, hogy a kibocsátás árfolyama 100 koronánként 97.50 illetve 98 korona. A kölcsönzött tőke visszamenőleg, a folyó év november 1-étől kamatozik, tehát már befizetése előtt hasznot hajt s az első szelvény már a jövő év május 1-én esedékes lesz.

Aki zárolt darabokat vásárol, vagyis arra kötelezi magát, hogy a járadékot öt évig el nem adja, az különösen nagy kedvezményekben részesül. Nevezetesen az ötödik év utolsó negyedében fölmondhatja a kölcsönt s azt névértékben kapja vissza, tehát tőkenyerességhez is jut. Azonkívül az ilyen kölcsönnek már az első részlete befizetéséről szóló elismervényre is 5.5%-os zálogkölcsönt vehet föl, tehát kevesebbet fizet a vett, mint amennyit élvez a kölcsön adott tőke után. Magas kamatjövendelmét pedig biztosítja az a föltétel, amely szerint az állam a kölcsönt 1920 nov. 1-ig föl nem mondhatja.

Fontos megállapítása a tervezetnek az is, hogy a kötvények névértéke ötven korona és tízezer korona közt váltakozik. Eddig még soha sem volt ily alacsony — ötven koronás — címlet a magyar járadékok közt. Az újítás célja az, hogy még a legszerényebb kis tőke is részt vehessen a hazafias alap megalkotásában és jótéteményeiben.

A tervezet szerint a takarékbetétek a hadi kölcsön javára fölvehető, azaz kivannak véve a moratórium intézkedései alól.

A magyar hadikölcsönt a pénzügytereken kívül az adóhivataloknál és a postatakarék-pénztáraknál is alá lehet írni — és nem szabad csalódnunk abban a reménységben, hogy azt a magyar társadalom rövid idő alatt tul fogja jegyezni. Ezt okvetlenül meg kell tennie, mert hiszen külföldi jegyzésre nem számíthat az állam és multhatatlan, mellőzhetetlen szükség követeli ennek az akciónak a sikerét.

És nem is áldozat az, amit ebben az alakban a tőkétől vár haza. Az épségben maradás mellett gyümölcsöt, hasznot biztosít neki és nem kér tőle egyebet, mint egy kis megtagadását kétköznapitólóvatos megtartásának, egy kis bizalmat a magyar állam életképessége, hosszu és boldog jövője iránt.

† Megyei tisztviselők mandátuma.

Az országgyűlés annak idején az egyszakaszos törvénnyel egy esztendővel hosszabbította meg a választott vármegyei tisztviselők lejáró mandátumát. Ez az egy éves időhatár idestova letelik. Minthogy a képviselőház az idő szerint összehívni nem lehet — úgy vagyunk értesülve, hogy a kormány rendeleti uton fogja meghosszabítani a megyei tisztviselők mandátumát, még pedig a háboru tartamára.

A polgári iskola ünnepe.

Szándékosan irtam a cimbe, hogy ünnepe s nem előadása, mert messze kiemelkedett

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Utolsó üzenet.*

„Édes feleségem, ha ez irást kapod,
Az azt jelenti, hogy én itt már nem vagyok,
Hogy nem megyek haza, Nyáradremetére,
Mert lelkem Urához, Istenéhez tére . . .
Bocsásd meg, hogy gyenge betűim nem jobbak
(A doktor ur fogja kezembe a tollat.)
Két golyó karomon, két shrapnell mellemen,
Egész kozák szotnya tüzelt én ellenem,
Én a puskatussal terítgettem őket,
De ők többen voltak, s valahogy lelöttek . . .
Annamári! Éltem fonala elszakad,
Tudod, nem vertelek, se meg nem szidtalak,
Csupán szerettelek, áldjon meg az Isten;
Zsindelyes házamra áldóan tekintsen,
Két szép pej csikómra, oltoványfáimra,
Köztük játszadozó kicsi fiaimra,
Ó nagy legyen gondod, főkép az apróság
Ne érezze soha nehéz, árva sorsát . . .
S ha felcseperednek, s kérdik: merre fekszem?
Nagy eperfánk alól, szép csillagos esten,
Mutass észak felé, a hetes göncölre:
Ott fekszünk, ott fekszünk meszes sörgödörbe,
Visztula partja nagy dicsőség mezője,

* Megjelent a budapesti „Katholikus Szemlé”-ben.

Én édes fiaim, mindig csak előre! . . .
. . . Mig lelkem boldogan, hazafelé szálldos,
Most indul az égi legfőbb állomáshoz:
Öreg rezervista, Ferenc Estván János“ . . .
Kis Menyhért.

Levél a szerkesztőhöz.**

Ungvár, 1914. nov. 5.

Kedves Károly barátom!

A véletlen szerencse kiténtetett, s immár a két és fél hónapi tábortóló élet után másodsor pillantok be a kultura áldásait élvező polgártársak életébe, hacsak egy-két napra is.

Kávéházban ülök s várom a vonat indulását. Egy csésze tea van előttem, mosolyognom kell a mennyiségén, hiszen a táborban nem egy deci teát iszunk (ha van tea), hanem literével szoktuk felhajtani.

Enyéimnek irtam már levelet s így kezembe vettem az „Ung” vidéki ujságot. Meglepetésemre épen olyan üres, sőt . . ., mint a Szászváros és Vidéke. (No-no! Szerk.)

Kávéházi élet, pláne veszekedés a „honörök” között az alsós játék közben, az „Ung” vidéki lap, ily körülmények között feltétlenül eszembe

** A szászvárosi Kún-kollegium hadbavonult tanáráról, M e s t e r Mihály barátunktól kaptuk e pár sort. Érdekeségénél fogva leközöltük. Szerk.

jutottál. Máskor is, sokszor jutottál eszembe. Elhatározám e levél irását. Irok olyan dolgokról, mikről ritkábban hallottatok odahaza.

A tábortóló élet keserveiről és szenvedéseiről nem irok. Arról bizonyára eleget hallottatok megsebesült bajtársainktól, kik feltétlenül igazat mondtak.

Augusztus 25-én érkezünk Stanislauba, hol csapatunk három napi vasuti utazás után azonnal tűzbe ment. Két-három nap mulva kora reggel az említett város vasuti állomásán voltam. Messziről hallom a katonavonat érkezését, sietek a kiwaggonirozó helyre, hisz tudtam, hogy magyar csapat. Mire odaértem, már a vonat állott, s a kiszálló 23-as honvédek közt valahol messziről ismerős hang üti meg fületem. Azonnal tudtam, itt van B e d e Sanyi. Jókedvű, szives hangulatban, ámulva-bámulva üdvözöltük egymást. Pár pillanat mulva tiszta vadonat ujruhában jön G ö r ö g Feri. No hát ez sok egyszerre. Végtelen boldog voltam. Összeöleleztünk s így örvendünk egymásnak. De nem sokáig tartott az öröm, mert ők is elmentek azonnal. Kerestük azután kölcsönösen egymást, de nem találkoztunk.

Ugy két hét mulva sok galíciai hely bejárása után egy reggel arra ébredtem, hogy tá-

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

az, amit a helybeli állami polgári leányiskola mult szombatn este produkált az előadások megszokott kereteiből. Ünnepe volt az; a szívek és lelkek mozgósítása a magyar hazáért, mert akik ezt az ünnepet rendezték nekünk, azoknak a lelke magyar volt.

Az ünnepély motívumai mély kapcsolatot mutatnak a mostani időkkel. Talán soha sem volt időszerűbb, mint ezekben a zordon napokban felújítani a magyar Nagyasszonyok emlékét. Az ő szívós, hősiességű lelkületük, mint biztató fénysugár tör át a vérzivataros felhőkön és példát mutat minden magyar szívnek, hogy hogyan állja meg helyét a legszörnyűbb megpróbáltatások között is. Az ő lelküknek kell most élni minden magyar nő szívében.

A mi nagyot, elragadót a magyar női szív egy ezredéven át alkotott, ezt ez ünnepélyen mind ott láttuk nagyasszonyaink korhűen megelevenített jellemében. Láttuk a magyar történelem csodás tetteinek, hihetetlen erőfeszítéseinek erőforrásait, a magyar nőknek nagy lelkét, amelyből folytonosan ömlött a jószág, az áldozat, a buzdítás, mintegy folyton csobogó tiszta vizesés. És ez a vizesés hajtotta azokat a turbinákat, melyeknek energiája a férfi lelkekből kiváltotta a haza szeretetnek, hősiességnek, áldozatkészségnek csodáit. Láttuk a nagyasszonyok lelkén ragyogni: a törhetetlen őserőt, a vallásosság és hit gyémántját, a martirium vérpirosát, az áldozatos hűség kékjét, a gyász violáját s a remény zöldjét.

Kedves leánytestvéreim! Mi kell most nekünk s nektek inkább, mint e szép erények? Él e elevenen lelketekben a tudat, hogy az Isten a ti női lelketeket erre teremtette s nem az első magyar leányezredbe? Mert kard nélkül is lehet ám szolgálni a hazát, finom női s magyar lelkülettel! Előre a nagyasszonyok nyomába!

Ebbe az ünnepélybe oly szépen, oly szívesen illeszkedett bele minden szám, hogy szinte rontaná a hatást, ha mindenikről külön-külön akarnánk megemlékezni. Ha azt mondjuk, hogy csinos, bájos és értékes volt minden szám, akkor ennél nagyobb dicséretet nem mondhatunk, sem az előadókra, sem a rendezőségre.

Külön kell kiemelnem az ünnepély pedagógiai jelentőségét, mely minden dicséreten

felül áll. Hála és elismerés illesse mindnyájunk, de különösen a szülők részéről a fáradságot nem ismerő tantestületet a kemény munkáért. Az előadók egy életen át fogják őrizni ennek az ünnepélynek az édes emlékét s évek multán is meg-meg csendül lelkük mélyén egy hang, megelevenedik egy érzés s akkor az ő nagy tetteik idején hálás szeretettel gondolnak majd: Malvin, Ilonka, Margit, Gizi, Mariska és Matild nénikre, kikhez most annyi szeretettel ragaszkodnak.

Az ő munkájukat megfizetni nem lehet, jutalmuk és egyedüli dicséretük átértett hivatásuk boldogító tudata s talán az a lelkükben megvillanó remény és óhaj: Vajha nevelnék egyet azon nagyasszonyok közül, kiknek jellemét nekik megmutattam! Adja Isten!

A tomboláról csak azt mondjuk, hogy a rendezés magán hordta a tantestület elegáns lelkületét. A fillérek pedig a haza oltárára hullottak. Père Benoit.

A háboru krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke“ részére küldött eredeti táviratai.

Budapest, nov. 5. Az Országos Központi Hitelszövetkezet külsőben álló államkölcsön kibocsátása iránt érdeklődő kiscgazdaközönseget lelkesítő felhívással tájékoztatva a nemzeti kölcsön ügyéről első eset, hogy az államunk közvetlenül az egész néphez fordul kölcsönért, amellyel nem ajándékot kér, nem is adót kíván. Szövetségeseink szintén óriási összegeket kapnak népeiktől. A német nép első szóra négy és fél ezer millió márkát kölcsönzött az államnak a háboru céljaira. Mindenünkért, földünkért, vagyonunkért, népeinkért, gyermekeinkért, küzdő hű katonáink történelmi munkája sikerének lehetőségeért kell hozni nekünk az otthonmaradottaknak áldozatokat. Első eset, hogy a vidéken falvainkban az állami hitelszövetkezeteinkre bizza a nagy nemzeti kölcsön gyűjtését. Hivatalos aláírásunk helye lesz az Országos Központi Hitelszövetkezet is és gyűjtőhelyei lesznek az ennek kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek mindenki számára, akár szövetkezeti tag, akár nem. De jól jegyezzük meg, hangoztatja a felhívás, hogy ez most nem csak szövetke-

zeti akció, hanem mindentüvé kiterjedő nemzeti akció. Készen kell várni a jelszót, melyre megindul a kölcsön aláírás egész hazánkban és lelkesen várjuk. Rövid idő alatt nagy munkát kell végeznünk, mert aláírásra a kihirdetéstől kezdve csak egy hét fog rendelkezésre állni, meg kell értetni egyszerűbb honfitársainkkal is, hogy az elrejtve őrzött pénzürtéket a magyarállam ígéretének szentsége adja meg. Meg kell értetni, hogy az elrejtett pénz nem kamatozik, az állami kölcsönkötvény kamatozása busás, arra való kölcsön és kötvény esetleges eladása biztosítva, a kötvények kamatai után semmiféle adó vagy illeték nem fog járni és már most figyelembe veendő, hogy a moratoriumra való tekintet nélkül kell fizetniök a pénzürtézeteknek olyan takarékbetét összegeket, melyekkel állami kölcsönkötvény vásároltatik. A közönség tájékoztatására szánt nyomtatványok és körlevelek mielőbb kiadatnak.

Budapest, nov. 5. Az északi hadszíntéren a hadműveletek tegnap is tervszerűen folytak le anélkül, hogy az ellenség csak a legcsekélyebb mértékben is zavarta volna. A Visztok torkolatától délre csapataink az oroszokat, kik a San nyugati partján vetették meglábuakat, összes állásaikból kivetük. Itt több mint 1000 oroszot foglyul ejtettünk és géppuskákat zsákmányoltunk. Hasonlóképpen a Stryj völgyében sem volt már képes az ellenség támadásainknak helyt állani. Itt 500 oroszot fogtunk el és egy géppuskás osztagot s egyéb hadi anyag jutott birtokunkba.

Konstantinápoly, nov. 6. A főhadiszállásról jelentik: A keleti határunkról csapataink az egész harc vonalon érintkezésbe vannak az ellenséggel. Smirnai kikötőben 3 angol hajót, valamint több kisebb angol és francia gőzöst lefoglaltak és a hajó személyzetét fogságba ejtették. A bagdadi angol és orosz konzulátusokon folytatták a házkutatást. Az eddig lefoglalt fegyvereken kívül 16 manlicher és mauser fegyvert, 32 revolvert, 850 fegyver és 160 revolvertöltényt, valamint 15 drb. drótnélküli távirózó készüléket találtak.

Agencze Ottomán hivatalosan jelenti: Vitéz lovasságunk tegnap összeütközött az orosz kozákokkal, megverte és visszavonulásra kényszerítette az oroszokat. Lovas hadosztályunk az ellenséges hadsereg utóvédjét szorongatták.

borunk körül még sok tábor van. Egy 23-as honvédtől érdeklődve megtudtam, hogy Feriék alig 500 lépésre vannak tőlünk. Azonnal felkerestem Görög Ferit, ki egy tábori sátor alól kiáltott „jelen“-t. Ujabb öröm a viszontlátásra, boldog percek! Mondhatom, feledhetetlenek azok a percek, amiket ilyen véletlen találkozás szerez. Elpanaszoltam, hogy éhes vagyok s a meleg ételt immár csak hírből ismerem, már pedig a conservet enni nem tudom. Az pedig van bőven.

Rögtön megkínált teával és gulyással, mit igen szívesen fogadtam. Még mindig volt szivarja, s így egy Lobstein-féle mēdiát el is szívtam. Két napig együtt voltunk. Aztán elváltunk, még egyszer találkoztam visszavonulásunk közbe Chirovnál. Többet nem. E találkozásunknál is jól nézett ki, csak a bajuszával nem voltam megelégedve, mert nagyon rendetlen volt a különben békében jól ápolt bajusz. Ekkor mondta Feri, hogy Bede Sany gyengélkedik. Vele nem is találkoztam. Azóta egyiküket sem találom. Sokat érdeklődtem, hisz együtt vagyunk a 23-sokkal, de semmit sem tudok róluk. Állítólag utirányt tévesztve, idegen csapatnál vannak beosztva, de lehet, hogy otthon vannak. (Jelenleg Kassán vannak. Szerk.) Én nem tudom; ennyit róluk.

Ezelőtt két héttel még egy szászvárosival találkoztam: Pascu kereskedővel. Igen örvendtünk egymásnak s vagy hét napig együtt voltunk. Azóta vele sem találkoztam.

Most pedig a tábori életből egy képet írok le. A sok szenvedés, s bajtársaink pusztulása megedzi az embert. Annyi ezer veszély között: ágyugolyók dübörgése, a fegyvergolyók süvítése, a hideg éjszakák, kolera, vérhas s a jó Isten tudja még mennyi veszély között a magyar katonát még a humor is öli. — Ez már aztán igazi akasztófa-humor.

A tábori tüzek mellett egy szőrű-bőrűek: ügyvéd, bíró, tanár, tanító, jegyző stb. csak összekerülünk. Ide-oda forgunk éjjelenként a tűz mellett, egyiknek a köpenye, másiknak a nadrágja égett ki közben. Amelyik hamarabb megfázik, az rakja a tüzet. Ilyen tábori tűz mellett aztán sok mindenről esik szó. Az otthoni kényelem, kávéházak s a kellemes kaszinói élet gyakran eszünkbe jut. „Csendes kalabriász a szászvárosi magyar kaszinóban s nyolc órákor haza“.

Különben a háborus időben van egy melékfoglalkozásom. Én vagyok az irni nem, vagy rosszul tudó bajtársak levélírója.

„Hát mit írjak a feleségének Demeter?“ kérdem én. Hát a tanár ur már tudja! S aztán írom a megszokott módon:

Tábori posta 23.

Szeretett Feleségem! Kelt levelem a táborban 1914. . . . -án. Tudatni kívánlak kedves életársam, hogy a jó Istennek legyen hála stb. . . . A disznót ne add el, hanem ölesd meg. (Szegény bajtárs azt hiszi, hogy legalább februárban ő is eszik belőle, pedig ha tudná. . .) Stb. stb.

A leveleket azonban nemcsak megírom, hanem az érkezőket nekik felolvasom. Ezen a téren már elsőrangú tekintélynek örvendek, mint teljesen megbízható ember. T. i. akad olyan jókedvű székely gyerek, hogy a barátjának olyanokat olvas ki a levélből, ami oda irva nincs, pld. leggyakrabban a „hitvesi szeretet“ forog veszélyben. Már pedig ez nem jó van.

És most be is fejezem levelem, azt a kívánságot zárva hozzá, hogy Te, mint a háborus időkben is Szászváros kedves közönségének lapod utján őszinte és igaz tájékoztatója tolmácsold szászvárosi barátainknak és ismerőseimnek őszinte üdvözlétem.

Sokszor gondolok a kedves otthonomra: Szászvárosra.

Vajha mielőbb visszatérhetnék oda a magyar hadsereg teljes diadalával. Magyarországi seregünk eddigi harcunkban is méltó maradt az ezeréves multhöz.

Szeretettel köszönt barátod *Mester*.

Berlin, nov. 6. Vossische Zeitungnak Athénből és Nemuéskből jelentik: Az angol-francia hajóraj tegnapelőtt éjjel Künkálé erdőhöz közeledett a dardanellák ázsiai oldalán erdőből leadott vaklövés után visszavonult. Tegnap reggel megkezdtek a hajók bombázását, mely rövid megszakítással délig tartott. Az itteni lakók úgy vélik, hogy nem a tengerszoros megszorítását célozták, amely előtt 3 nagy angol páncélos hajó, 3 cirkáló, 14 torpedónaszád és több kisebb hajó horgonyoz.

Berlini lapok jelentése szerint Törökország összes bolgár hadi és kereskedelmi hajóknak szabad közlekedést engedett a Fekete tengeren. Ezt a Szofiából érkezett jelentést fölötté nagy fontosságúnak tartják.

Berlin, nov. 6. A nagy főhadiszállás jelenti: Ma délelőtt Yprestől északnyugatra és délnyugatra támadásunk jól halad előre. Lebasse mellett Arrastól északra és Argonnesekben is területet hódított, fontos támpontot vettek be csapataink Brüleben, Saint-Michieltől délnyugatra, miközben a franciáknak veszteségeket okoztak. A keleti hadszíntéren lényeges dolog nem történt.

Berlin, nov. 6. Hivatalos. Az angol sajtóiroda jelentése szerint nov. 1-én egy cirkáló hajórajunk a kínai partok közelében Monmuth angol cirkáló gőzöst megsemmisítette és Good-Hepe cirkáló gőzöst súlyosan megrongálta, Glasgow kis cirkálónak sikerült elmenekülnie, noha megsérült. A német hajók közül résztvettek e harcban Scharnhorst és Gneisenau cirkálók, Nürnberg, Leipzig és Dresden kis cirkálók. A mi hajóink nyilván nem szenvedtek kárt.

Bordeaux, nov. 6. Franciaország Törökországnak megüzente a háborút.

Budapest, nov. 6. Hivatalos. Tegnap éjjel északon a harc szünetelt, a hadsereg mozgulatai úgy az Orosz—Lengyelországban, mint Galiciában tervszerűen lefolynak anélkül, hogy az ellenség zavarná. Ha helyzetünk helyi előnyei dacára a harcvonal egyes részein már nyert területet az oroszoknak átmenetileg ismét átengedtünk, ezt az általános helyzet indokolja. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, nov. 7. A német nagy főhadiszállás jelenti: Ypres irányában támadásaink tegnap is, különösen Yprestől délnyugatra előhaladtak. Több mint 1000 franciát foglyul ejtettünk és 3 géppuska zsákmányoltunk. Noyontól nyugatra, valamint általunk elfoglalt Foily és Chaonire ellen intézett francia támadások az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Az általunk bevett és csak csekély erővel megszállott Soupig helységet, valamint Soupig neul nyugati részét, amely állandóan legsúlyosabb ágyutűznek volt kitéve, kikeltt üritettünk; Servonnál az ellenséget visszaverttük, az Argonnei erdőben hátrább szorítottuk. A keleti hadszíntéren három orosz lovassági hadosztályt, amely Koule felett átkelt megvertünk és a folyon túl visszaverttük. Egyébb összetűzés ott nem fordult elő.

Konstantinápoly, nov. 7. A török főhadiszállás jelenti: Tegnap az orosz hadseregnél úgy látszik nyugalom volt. Az angolok Akabánál ismét csapatokat szállítottak partra, de a csendőrök és törzsek megtámadták. Miután egy angol tiszt elesett, az angolok municiójukat eldobálván futva menekültek. Ma délelőtt az orosz flotta két óra hosszat bombázta Zunegulda és Kozna Fekete tengeri városokat. Kaznában Mikea nevű görög gőzöst elsüllyesztették. Zuneguldában a francia negyedet, a francia templomot, a francia konzulátust és két más épületet elpusztítottak.

Budapest, nov. 7. A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik: Faágakból készült torlaszok

és sodrony akadályok mögött elsáncolt szerbek ellen Cerplaninan és Sabáctól délre fekvő területén intézett támadásaink lassankint előre haladunk, tegnap harcászatiilag fontos mizari magaslatokat hatalmunkba kerítettük és 200 embert foglyul ejtettünk, e hadművelettel összhangban tegnap Krupanjenal is megkezdtük a támadást, igen jól megválasztott és megerősített ellenséges hadállások ellen, részletek még nem közölhetők. Csodálatra méltó hősiességgel küzdő csapataink már tegnap a szerb sáncok egész sorát rohammal bevették és körülbelül 1500 szerbet fogtak el, 4 ágyut, 6 géppuskát zsákmányoltak. Csapataink kitűnő szelleme és állapota reményt nyújt arra, hogy e nehéz hadművelet is kedvezően fog előre haladni.

Budapest, nov. 8. Hivatalos. Érkezett déli 12 órakor: A délkeleti hadszíntéren tegnap egész nap folyamán minden arcvonalon változatlan hevességgel folyt a harc, bár az ellenség szívósan ellenállott és kiadta a jelszót „az utolsó emberig“, mégis vitéz csapataink Krupanj körüli területen sáncot sánc után elfoglaltak és ma délelőtt 5 óráig a szerbek részéről bevehetetlennek tartott Kuztajnicai támpontot is rohammal bevették, a foglyok és a zsákmányolt ágyuk számát eddig csak megközelítőleg ismerhetjük.

Berlin, nov. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: Ypresnél és Lilletől nyugatra tegnap folytattuk támadásainkat. Az Argonnes erdőség nyugati szélén Vienne le Chateau mellett fontos magaslatot, melyért hetekig folyt a harc, elfoglaltuk. E közben 2 ágyut és 2 géppuska zsákmányoltunk. Különben a nyugati hadszíntéren a ködös nap csendesen folyt le. A keleti hadszíntérről nincs új hír.

Budapest, nov. 8. Hivatalos. Az északkeleti hadszíntéren tegnap sem volt harc. Höfer, vezérőrnagy.

Konstantinápoly, nov. 8, délután 5 óra. A főhadiszállásról hivatalosan jelentik: Tegnap csapataink átlépték Egyiptom határát, miután az orosz flotta a hadikikötőbe menekült. Flotánk bombázta Poit Kaukázus egyik legfontosabb kikötőjét. Csendőreink és törzseink megsemmisítették az Akabában partra szállott angol csapatokat, mire az ott időző angol cirkálók közül négy visszavonult és csak egy cirkáló maradt ott.

Konstantinápoly, nov. 8, este 7 óra. A főhadiszállás jelenti: Éppen most érkezett jelentések szerint az oroszokat két nap óta tartó kaukázusi csatákban megvertük, hadseregünk bevonult az ellenséges állásokba.

Konstantinápoly, nov. 8, este 10 óra. A főhadiszállás a kaukázusi határon kivivott török győzelmekről még jelenti: Miközben lovasságunk Kaghismanon át az ellenség ellen vonult, főcseregünk az orosz hadsereg erős centrumát támadta, két napig tartó heves küzdelem után az ellenséget megvertük, hadseregünk elfoglalta az ellenség által elhagyott állásokat.

Berlin, nov. 9. A nagy főhadiszállás jelenti: Tegnap délután újból több ellenséges hajóról tüzeltek jobbszárnyunkra, de tüzéségünk csakhamar elűzte a hajókat. Az ellenségnek Neuportból az esti órákban ellenünk intézet és éjjel megismételt kirohanása tökéletesen meghiúsult. Ypresnél támadásaink felettébb szívós ellenállással szemben is lassan, de állandóan előre haladtak. Yprestől délnyugatra az ellenségnek ellentámadásait visszavertük és több száz embert foglyul ejtettünk. Keleten erős orosz haderőnek Wyszyi tótól északra az ellenünk intézet támadását az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük, több mint 4000 orosz foglyul ejtettünk és 10 géppuska jutott kezünkre.

Budapest, nov. 9. A déli harctérről hivatalosan jelentik: A hadműveleteink déli hadszíntéren minden tekintetben kedvezően folynak, míg Sabác—Ljesnicl vonalon folytatott előnyomulásunk hegyek alján erősen elsáncolt hadállásokban legszívósabb ellenállásra talált, addig Losinca—Krupanj—Ljubovijl vonalon lefolyt három napos harcok immár teljes sikerrel végződtek, itt az ellenség Sturm Pál tábornok vezetése alatt álló 3-ik szerb hadseregből és Bojovics Petár tábornok vezetése alatt álló 1-ső hadseregből összesen 6 hadosztályból 120,000 emberből állott, e két hadsereg vitézül védett állásainak elvesztése óta, tegnap óta Valjevó irányában visszavonulóban V. V. győzelmes hadtesteink tegnap este elérték Losnica felett, keletről uralkodó magaslatokat és Szokolskra-plaume legmagasabb hegyhátát Krupanjetől délkeletre számos foglyunk és zsákmányolt hadianyagunk van. Részletek hiányoznak.

Berlin, nov. 10. A nagy főhadiszállás jelenti délelőtt: Ypresnél támadásaink tegnap is lassankint előrehaladtak. Több mint 500 franciát, szinesbőrűt és angolt foglyul ejtettünk és több géppuskát zsákmányoltunk. Innen délre eső területen is előbbre küzdötték magukat csapataink, az angoloknak heves ellentámadásait visszavertük, az argonnesi erdőségben jól haladtunk előre. Orosz-Lengyelországban Koninnál lovasságunk egy orosz zászlóaljot szétugrasztott, 500 embert foglyul ejtett és nyolc géppuskát zsákmányolt.

Budapest, nov. 10, délután 1 óra 45 perc. Hivatalos. Sabác—Ljesnicai vonal hegyeinek lábánál az elkeseredett harcok a tegnapi napon is éjszakáig folytak, miközben az ellenségnek egyes erősen elsáncolt hadállásait rohammal bevettük. A Planinától délre győzelmes csapataink az előző napon elért területről a Losnica—Krupanj—Gubovycia vonaltól keletre továbbra előre nyomultak, itt is szívós harcok voltak az ellenség utóvédjeivel, melyeket rövid időn belül mind visszaverttünk s a számos fogoly között van Radakovics ezredes is. Az ágyuk közt egy modern, nehéz ágyut is zsákmányoltunk.

Budapest, nov. 11. A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik: Nov. 11-én a reggeli órákban Misari magaslatokat, Sabáctól délre 4 napi veszteséggel teljes harc után rohammal bevettük és ez által az ellenséges jobbszárnyat benyomtuk és sok szerb katonát elfogtunk. Az ellenségnek Misar—Cerplanina közti erősen megerősített vonalát kikelett üriteni és vissza kellett vonulni. Az erős ellenséges utóvédek előkészített hátsó védőállásokkal újabb ellenállást fejtettek ki. Losnica—Krupanjai vonaltól keletre való előnyomulásunk az ellenséges utóvédek heves tüzelése dacára, állandóan folyik. Zavlakától keletre fekvő magaslatok már birtokunkban vannak. Amennyire eddig ismeretes, az e hónap 6-tól 10-ig tartott harcokban körülbelül 4300 szerbet fogtunk el, 16 géppuskát, 28 löveget, köztük egy nehéz löveget, egy zászlót és több lőszerkocsit és igen sok lőszeret zsákmányoltunk.

A német főhadiszállás jelenti: Az Ypreszszakaszon tegnap jól előrehaladtunk. Dixmuident rohammal bevettük. Több mint 500 embert foglyul ejtettünk és 9 géppuska jutott kezünkre. Tovább délre eső területen csapataink előnyomultak a csatornán át. Lange-marcktól nyugatra ezredeink a „Deutschland, Deutschland über alles“ éneklése mellett nyomultak az ellenséges hadállások első vonala ellen és bevették. Mintegy 2000 francia soryalogost elfogtunk és 6 géppuskát zsákmányoltunk. Yperntől délre elűztük az ellenséget St. Eloiból, amelyért több napon át

elkeseredetten folyt a harc. Mintegy 1000 embert fogtunk itt el és 6 géppuska került a kezünkbe. Az Armentierestől északra eső, a terep felett uralkodó magaslatok az angolok többszöri heves támadása ellenére birtokunkban maradtak. Lilletől délnyugatra támadásunk előbbrehaladt. Nagy veszteséget szenvedtek a franciák azon kísérletük alkalmával, hogy az Argonne erdőség nyugati szélén a Vienne le Chateautól északra eső, a terep felett uralkodó magaslatot visszavegyék. Az argonnei erdőségben is, valamint Verduntól északkeletre és délre a franciák előretöréseit mindenütt visszavertük. A keleti hadszíntérről lényegesebb hír nincs. A legfőbb hadvezetőség.

Az északkeleti hadszíntéren a hadműveletek tervszerűen és az ellenség által meg nem zavarva bonyolódnak le. Az oroszok Középgaliciának részünkről önként kiűritett területén az alsó Wyslockán átkelve Rzeszowon át és Liszko környékén előrenyomultak. Przemysl ismét körül van zárva. A Stryj völgyében egy ellenséges csoport egy páncélvonat tüze és meglepetésszerűen fellépő lovasság elől nagy veszteséggel menekülni volt kénytelen. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, nov. 12. A német nagy főhadiszállás jelenti: Nieupoitnál Lombart—Zybe külvárosig előre hatolt ellenséget csapataink Yser tulsó partjára visszavetette. Yser keleti partját a tengerig az ellenségtől megtisztítottuk. Az Yser csatornán át Dixmuidentől délre támadásunk tovább haladt. Yprestől keletre csapataink előbbre nyomultak. Egészben több mint hétszáz franciát ejtettünk foglyul, 4 ágyut és 4 géppuskát zsákmányoltuk. Az argonnei erdőségtől nyugatra az erdőségben ellenünk intézett támadást visszavertünk. Keleti hadszíntéren lovasságunk az ellenséges lovasságot visszaverte.

London, nov. 12. Rómán keresztül. Angol admirális közli, hogy a Néger nevű angol torpedó ágyunaszádót ma reggel Dover közelében német tengeralattjáró hajó elsüllyesztette, az összes tiszteket és a legénységből 37 embert megmentettek.

Budapest, nov. 12. Hivatalos jelentés. A déli hadszíntéren tegnap az üldözést az egész arcvonalon folytattuk, miközben állandóan az ellenségnek az előre elkészített hadállásokba befészkelte utóvédjeivel küzdöttünk általánoságban. Elértük az Osecinától keletre eső magaslatot és a Száva melletti Novosclo által képzett vonalat. Az ellenség teljes visszavonulásban van Kuzeljeva és Valjevó felé, hol pilótáink jelentése szerint sok ezer mindenféle tréncjármű zárja el a közlekedést. A tegnap ejtett hadizsákmányon kívül újabb még 4 ágyut, 14 löszerkocsit, 1 löszeroszlopot, több löszér és élelmezési raktárt, tréneket, és sátrakat és egyéb hadianyagot zsákmányoltunk, sok szerbet ejtettünk foglyul. Számuk még nem ismeretes.

Budapest, nov. 12. Hivatalos. Északkeleti hadszíntéren Kosmineknél egy orosz lovas hadtest ellen vívott győzelmes lovassági harcra kívül nagyobb ütközet tegnap nem volt. Ellenséges felderítő osztagokat, amelyek mozdulatainkat akarták megállapítani, visszavertük. Mostani hadműveletek keresztülvitelénél csapatainknak mindenkor tanusított kiválósága és harci ereje újból érvényesült, Höfer.

Konstantinápoly, nov. 12. A porta közli: A császári iroda, mely a hadüzenetet tartalmazza ezeket mondja: Október 29-én oly időben, mikor az Ottoman flotta egy része a Fekete tengeren gyakorlatozott, az orosz flotta egy része, melyet mint később megtudható volt, azért küldték ki, hogy a Boszporus be-

járatánál aknákat elszórjon, a gyakorlatokat megzavarta és előre nyomult annyira, hogy a tengerszorosok elleni ellenséges aktusnak volt tekinthető. A császári flotta felvette a harcot. Az Ottomán kormány azonban e sajnálatos esemény kapcsán az orosz kormányhoz fordult és vizsgálatot javasolva az esemény okainak tisztázására, hogy ily módon megőrizhető legyen a semlegesség. Az orosz kormány azonban anélkül, hogy e kérelemre válaszolt volna, a nagykövetét visszahívta és az ellenségeskedést megkezdte, amennyiben a fegyveres erőnek parancsot adott, hogy az erzerumi határt különböző pontokon átlépjék. Ezen idő alatt az angol és francia kormányok visszahívták a nagyköveteiket és megkezdtek a tényleges ellenségeskedést, amennyiben az angol—francia flottát a dardanellák ellen, az angol cirkálókat pedig Akaba ellen tüzelgették. Miután e hatalmak azután kijelentették, hogy az ottomán kormánnyal hadiállapotban levőnek tekintik magukat, elrendelem a Mindenható támogatásában bizva a hadüzenetet az említett államoknak. Az iradét a szultán és valaményi miniszter aláírta.

Legujabb.

Konstantinápoly, nov. 13. A főhadiszállás jelentése a következő: Csapatainknak a Kaukázusban tegnap reggel végrehajtott támadása teljes eredményre vezetett, az oroszok másfél napig tarthatták magukat, második harcvonalukon a beérkezett jelentések szerint így hangzanak: Isten segítségével sikerült az ellenséget kényszeríteni arra, hogy hadállásait feladja. Az ellenség az egész harcvonalon visszavonul és minden oldalról üldözzük.

Budapest, nov. 13. A déli hadszíntérről, hivatalos. Érkezett 3 óra 30 perckor: Az ellenség visszavonulását Koceljovától és Valjevótól kelet felé folytatta. A Száva mentén, Uscet rohammal bevettük. Beljint és Banjanit elértük. Gomile—Draginyei erődített ellenséges vonal már birtokunkban van és Szopot—Stolicet elértük. Nyugatról és északnyugatról előnyomuló hadoszlopok Valjevó felé közeledtek, miközben különösen a déli oszlopok teljesítményei a legnehezebb terepen is bámulatra méltók voltak.

Berlin, nov. 13. délelőtt. A nagy főhadiszállás jelenti: Yser szakaszon Dinport mellett, a tengerészeti csapataink az ellenségnek igen súlyos veszteségeket okoztak. 700 franciát foglyul ejtettek. Ypernnél jól haladó támadásunk közbeu további 1100 katonát elfogtunk. A franciáknak Soissonsól nyugatra és keletre az ellenünk intézett heves támadásait visszavertük, a franciák érzékeny veszteségeket szenvedtek. A kelet-porosországi határon Eydtkuhnemnél és ettől délre, a tavaktól keletre újabb harcok fejlődtek. Döntés még nem történt.

Budapest, nov. 13. Hivatalos. Északon tegnap a hadseregeink arcvonalán nevezetesebb esemény nem történt. Tarnowba, Jasloba és Krosnoba az ellenség bevonult. A Monarchiába internált hadifoglyok összáma 867 tisztre és 92727 főnyi legénységre növekedett. Höfer, vezérőrnagy.

Budapest, nov. 13. Félhivatalosan jelentik, hogy a képviselőház e hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart. Öfelsége a képviselőház ülésézése idejére a ház hadbavonult tagjai számára szabadságot engedélyezett.

London, nov. 13. Az admirális közli, hogy bár újabb jelentések nem érkeztek, a Good, Hope és a Monmouth cirkálók elvezetteknek tekintetnek.

Az első magyar és a moratorium.

A jelen válságos időben a kormány által elrendelt moratorium határozata szerint életbiztosítási lejárt tőkét, vagy halálesetre szóló biztosításokat, — bármily összegre terjednek is — csak ötszáz korona erejéig kötelesek a biztosító társaságok kifizetni. Méltányolva azt a körülményt, hogy a pénz szűke amugy is ránehezült a közönségre, az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ elhatározta, hogy a kormány által biztosított jogaival élni nem kíván és a moratorium érvényessége óta lejárt tőkét és előfordult haláleseti károkat felei részére teljes összegben kifizeti.

Levél a jó gyermekekhez.

Kedves jó gyermekek! Azt hiszem, hogy nincsen egy gyermek is, aki magára ne venné e megszólítást. Különösen most, mikor az ajándékhozó angyaljárás közeledik, bizonyára mindnyájan akartok jók lenni. Hát segítsen a jó Isten, hogy lehettek is jók és így vegye mindenki magára és különösen szívére ezen leveletem.

A karácsony közelget, azt mind jól tudjátok. Talán sokan vetegetik, találgatják magukban, hogy mit hoz nekik a kicsi Jézus? Mindent elgondoltok mi „szem-szájnak kellemes.“

Pedig ugye azt is tudjátok, hogy milyen borzasztó nagy háboru van most. Nem aféle játékháboru, a milyent jó pajtásaitokkal szoktatok folytatni, hanem valóságos golyós puszkával, éles kardokkal, öldöklő ágyúkkal harcol az ellenség a mi katonáinkkal. Ezek a katonák pedig a ti jó édes apátok, szerető bátyáitok, kik folytonos védelemben, sokszor éhezve és fázva védelmezik drága hazánkat, hogy ti lakásaitokban békén lehettek.

Ugye ti is úgy érzitek, hogy az volna a legkedvesebb karácsonyi ajándék, ha megszűnnék a háboru és apátok, bátyáitok örömmel jöhetnének haza ünnepelni veletek?!

De gondoljátok el: milyen szomorú lesz a karácsony nekik, ha a mig ti meleg szobában várjátok a kis Jézust, a szép karácsonyfát, addig ők havas erdőknön, pusztá mezőkön, éhezve-fázva viaskodnak az ellenséggel, vagy egy-egy árokban keresnek védelmet a golyó és a hideg szél ellen!

Nem sajnáljátok őket?! Bizonyosan igen! Na hát kedves jó gyermekek, én azért írom e levelet nektek, hogy a sajnálkozás még nem elég. Tenni is kell valamit értök. Irjátok hát ti is sürgősen levelet a kicsi Jézusnak, hogy nektek most ne hozzon semmi ajándékot, hanem a mit nektek szánt, vigye a harctéren küzdő, vagy a kórházban sebesülten szenvedő katona bácsinak egy kis melegítő ruhában, ételben, italban.

Leveletem olvassátok el azoknak, akik olvasni nem tudnak. A kik pedig írni nem, irassanak testvérökkel, édes anyjokkal. Különben akármilyen ákom-bákomokat huztok is a papirra, a kicsi Jézus el tudja olvasni azt. Jó édes anyátok pedig kitalálja a módját, hogy hogy kapja meg a kis Jézus leveleteket.

De aki most sok játékszert vár és azoknak örül csak, az nem jó gyermek s arról én írok levelet a kis Jézusnak, hogy ne szeresse, mert rossz szívü. De remélem, hogy kérésémet mind teljesítitek és így senkiről sem kell panaszos levelet írnom a kis Jézusnak.

Szivetek jóságában kér Istentől áldást reátok.

egy pap bácsi.

NAPI HIREK.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egylet részére.**

— **A téli háboru borzalmái** ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal, Budapest, Váci-utca 38. sz. A posta ingyen szállítja.

— **Előléptetés.** A helybeli csapat és sebesült kórházak főnöke, Dr. Grauer Bernát ezredorvos a napokban törzsorvossá nevezett ki. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Néhai Szóts Sándor volt dévai ref. pap özvegye f. hó 10-én Baján 56 éves korában meghalt. Temetése f. hó 13-án ment végbe Déván általános részvét mellett. Az elhunytban Szóts Sándor, a könyvnyomda papir üzletének vezetője édes anyját gyászolja.

— **Előléptetések.** A máv-nál a novemberi előléptetések alkalmával a következők léptek elő: Balázs Géza Béla forg. főnök, Meskó János főmérnök, Kosztják C. János fűtőházi főnök, Kusiakó Rezső állomásfőnök, Fábrián Gyula oszt. mérnök, Major Kálmán mérnök, Molnár István mérnök, Kiss Dezső mérnök, Schulcz Ádám, Niházy László, Becskó Lajos, Kocsis József Gyula, forg. hivatalnokok, Jakab Samu műszaki hivatalnok, Konczol Bálint, fűtőházi főnök, Harmati Vencel mérnök és Fábri Sándor állomásfőnök.

— **Kinevezés.** A Máv. igazgatósága Meskó János piskii főmérnök, műhelyvezetőt felügyelőnek nevezte ki.

— **Az ipartestület a hadbavonultak családjaiért.** A szászvárosi ipartestület múlt hó 28-án hozott határozata folytán a helybeli hadbavonult iparosok családtagjainak segélyezésére gyűjtést rendezett, amely eddig is szép eredménnyel járt. E célra adakozni lehet az ipartestület titkárságánál.

— **Esküvő.** Martonossy György, a hunyadvármegyei jegyzők rokonszenves tagja, lapunk munkatársa f. hó 15-én esküszik örök hűséget a marosillyei református templomban, Csuts József bankigazgató nevelt leányának: Andresz Malvin urleányának. Gratulálunk!

— **Karácsonyi ajándékot harcoló katonáinknak!** A „Gyorssegély Augusztá-alap“ országos mozgalmat indított, hogy harctéren levő katonáinknak a nemzet küldjön karácsonyi ajándékot. Ebből a célból olyan élvezeti cikkekkel, amelynek ajándékozását megengedi a hadvezetőség, a Augusztá-alap csomagot állított össze, amelynek a neve Augusztá-karácsonyi doboz. Az ára 3 korona. Az alap az ajándékot egy tömegben adja át a Hadsegélyző hivatalnak, amely eljuttatja a harctérre. A karácsonyi csomagküldés más formáját nem eszközölheti a tábori posta és ezért vállalkozott az Augusztá-alap a sok munkát ipénylő közvetítésre, hogy katonáink mégis részesüljenek a karácsony örömeiből. Ahányszor 3 korona gyűl össze, annyi doboz ad át az alap a Hadsegélyzőnek. Fontos nemzeti érdek, hogy minden katonánk megkapja a nemzet karácsonyi ajándékát. Hazafiasabb dolgot nem cselekedhetünk, mint hogy katonáinknak örömet szerezzünk. — E nemes és hazafias célra az adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk elfogadja, nyugtatja, és rendeltetésük helyére juttatja.

— **Kórház Algyógyon.** Az algyógyi Emke földmives iskola saját épületében 30 ágyas kórházat rendezett be sebesült katonák részére. Jelenleg 29 könnyen sebesült katona van ott elhelyezve. Dr. Felter Rudolf já-

rásí orvos fáradságot nem ismerő buzgalommal látja el a díjtalanul magára vállalt orvosi teendőket. A lakosság — különösen az intelligencia — a hazáért vértett hadfiaknak napenként küld enni-inni valót, dohányt, cigarettát stb. Algyógy társadalmá e ténykedésével is megmutatta, hogy a hazáért vallás és nemzetiségi különbség nélkül mindig áldozatkészen áll.

— **Leszállították a kamatlábat.** Az Osztrák-Magyar bank e héten tartott ülésén leszállította a bankkamatlábát 6°/_o-ról 5¹/₂ százalékra. A „Magyar Pénzügy“ szerint a helyzet képe az, hogy pénzszükséglet egyáltalán nincs s az ultimo pénzforgalma a minimálisra zsugorodott. E körülmény indította az Osztrák-Magyar bankot a kamatláb leszállítására.

— **Védőoltás — kolera ellen.** A koleraellenes védőoltásokkal eddig igen kedvező eredményt sikerült elérni. Sándor János belügyminiszter tehát körrendeletet intézett a polgármesterekhez és alispánokhoz, amelyben a koleras betegekkel érintkező és a koleras fertőzés által leginkább veszedelemzetett személyeknek koleraellenes beoltását ajánlotta. Tanácsosnak tartja azokat beoltását is, akik tömegesen laknak együtt, ha közöttük kolera fordul elő. A védőoltó anyag kiszítésének és használatának módjáról a belügyminiszter a körrendelettel együtt külön tájékoztató utasítást adott ki, amelynek egyik pontja szerint az oltás csak olyan védőanyaggal végzendő, amelynek forgalombahozatalát a belügyminiszter megengedte. — Déván dr. Mailand Henrik orvos már megkezdte a kolera elleni beoltásokat. Beoltatnak mindazok, akik katonai szolgálatra bevonulnak.

— **A jegyzők fizetése.** A belügyminiszter a jegyzők fizetésekiegészítő államssegélyét 1914. évi január hó 1-ig visszamenőleg kiutalta. — Csulay Lajos h.-alispán most utalja ki személyenként a hátralékos fizetést.

— **Kirendelés.** Az igazságminiszter dr. ifj. Issekutz Gergely dévai és dr. Rapaport Mihály marosillyei gyakorló ügyvédek a dévai ügyészség kerületébe ideiglenes ügyészi megbízottakká rendelte ki.

— **Halálozás.** Topolovsek Valentin nyug. bányahivatalnok f. hó 6-án 55 éves korában Szászvároson meghalt. Temetése f. hó 8-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Nyilvános köszönet és elszámolás.** A szászvárosi állami polgári leányiskola által „kizárólag a harctéri meleg kötött gyapjúanyag beszerzésére és törlesztésére“ f. hó 7-én rendezett gyermekelődadás összes jövedelme 770 K. 149-49 K kiadás levonásával, tiszta jövedelem 620-51 K. Felülfizettek: Kovács Gyula 20 K, dr. Markovinovics Viktor 12 K, Lefkovich Ármán, Leöwenfeld Tivadarné (Budapest), Lusztig Mihály 10—10 K, Solyosi Gyula 6 K, ifj. Corvin Simon, Harth Jánosné, Róna Jenő 5—5 K, Bodor János 4 K, özv. Bede Dénesné, özv. Bocz Gézané, Bokodi Károlyné, Putsch Gusztávné, dr. Tóth Sándorné, özv. Zorisch Jánosné 3—3 K, Benkő József, Ehrlich Ágoston, Fürber Ferenc, Izrael Heiman, Margel Vilmos, Máyer János, Simon Ferenc, Schelker János 2—2 K, Braun Mór, Dörner Flóra, Florean Györgyné, Fodor István, Nuszbaum Manó, Riebel Albert, Szöcs Vilmos 1—1 K, P. K. 20 fillér. Tombo latárgyakat küldtek: N. N., Barcsi János, özv. Bihoy Áronné, özv. Bocz Gézané, özv. Bede Dénesné, Bóné Erzsé, dr. Dobó Romoluszné, dr. Erdélyi Istvánné, Fábry Györgyné, Recska István sütemények, Firtos Ilonka, Gönczy Elemér, Hild Éva, Héjus Matild, Áll. polg. leányiskola, Jurkovits János, Koválsik

Simon, Corvin Constanta, Lobstein József, Német János, Oprean Aurél, Riebel Jenő, Rónai István (Arad), Reichné G. M., Szászvárosi Könyvnyomda Rt., Szakáts Istvánné, dr. Szöllösy Jánosné, Schelker János, Simon Ferencné, Tenase Kornelia, Vulku János, Weisz Ármán, Znojemszky Gizella. Ingyen engedte át Schulmeister Gábor a termet, a város a villanyvilágítást, a Kún-kollegium 8 páholyt. Öltözékeket, kellékeket kölcsönöztek: Andrae Józsefné, Barcsi János, özv. Bihoy Aronné, özv. Bocz Gézané, özv. Bede Dénesné, Deák Iduska, Ehrlich Ágoston, Fodor Gyuláné, Koválsik Simonné, Kiss Károly, Hollitzer Jánosné, Nagy Ida, Nagy Dániel, Marie Herbert, Oprean Aurél, Putsch Gusztávné, Ridély Róbert, Reichné G. M., Szakács Istvánné, Szabó Ignácné, Schuleri Malvin, Simon Ferencné, özv. Zorich Jánosné, Znojemszky Gizi és Etti. A munkában segédkeztek: Biró Erzsike (öltözékek összeállítása), Kinnich Tivadar (fényvetítés), Gócza Albert és Gyalai Gyula (jegyárusítás és tombolánál). A nemes támogatást mindenkinek hálás szívvel köszönöm! Szászváros, 1914. nov. 12. Simonné Horkay Malvin, igazgató.

— **Mikor lesz a 24—36 évesek sorozása?** Az egész országban november 16-tól december 31-ig fog lefolyni az a sorozás, amely módot fog nyújtani azoknak, akiket annak idején alkalmatlanoknak találtak, hogy a haza iránti kötelezettségüknek eleget tegyenek. — Szászvároson — mint értesültünk — f. évi december 13-án fog megejteni ez a sorozás.

— **Hadisegély-bélyegek.** Annak idején hirt adtunk arról, hogy a postaigazgatás az özvegyek és árvák részére külön hadisegély-postapélyegeket hozott forgalomba, még pedig egyelőre 5 és 10 fillér értékben olyformán, hogy ezek mindegyike után az eladás alkalmával a frankójegy értékén kívül a vevőtől még 2 fillér beszédendő. A szóban levő jótékony célra a postaigazgatás az árvízbélyegek elnevezése alatt ismert bélyegeket használta fel. Amint értesülünk, a szóban levő árvízbélyegek felhasználása kiadott 5 és 10 filléres hadisegély-bélyegeken kívül most az árvízbélyeg többi értékfajai is mint hadisegély-bélyegek kerültek forgalomba. Ezekre is a „Hadisegély özvegyeknek és árváknak kettő (2) fillér“ jelzés van nyomva. Mig az 5 és 10 filléres hadisegély-bélyegeket minden postahivatal és értékcikkáros köteles árusítani, addig a többi értékfajokat csak a postahivataloknál kapni. Használjunk tehát hadisegély-postabélyegyet! Ahányszor levelezőlapot vagy levelet adunk a postára, gondoljunk derék katonáink hátramaradottjaira és ne sajnáljuk azt a 2 fillér többletet, amellyel e nemes cél eléréséhez hozzájárulunk! Ne felejtünk el, hogy nemcsak a 100 és 1000 koronás adományok biztosítják a magyar társadalomban megindult jótékony-célú akciót, hanem tartasuk szem előtt, hogy éppen ez a 2 fillér, amely még a szegényember zsebét sem terheli meg, óriási összeget tehet ki, ha milliók és milliók gyűjtik!

— **Az 1914. évi 6°/_o-os magyar királyi adómentes állami járadék-kölcsön (hadikölcsön) aláírási felhívása** már kibocsátott. Ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét erre s melegen ajánljuk, hogy mentül többet jegyezzen ezen hadikölcsönből. Hazafias kötelességet teljesít vele mindenki s amellyel tőkénének biztos és gyümölcsöző elhelyezése által saját érdekeit is szolgálja. Németország rövid pár nap alatt 4 milliárdot jegyzett hasonló alapra. Hisszük, hogy mi sem maradunk mögötte a német áldozatkészségnek!

— **Mozielőadás** lesz ma 15-én vasárnap d. u. és este a „Centrá“-ban,

— **Külföldre szóló levelek nyitva adandók fel.** A kereskedelemügyi miniszter legújabb rendeletét adott ki az iránt, hogy a katonai érdekek megóvása céljából a külföldre menő postai küldemények katonai ellenőrzésnek legyenek alávetve. Ennek következtében a külföldre szóló közönséges és ajánlott leveleket ezentul nyitva kell a postára feladni, illetőleg a levélgyűjtő szekrénybe dobni. Továbbra is zárt küldeményeket csak Ausztriába és Bosznia-Hercegovinába lehet feladni. A rendelet intézkedik továbbá a pénzküldeményekre vonatkozólag is s e tekintetben elrendeli, hogy a külföldre szóló pénzeslevelek csak a felvevő postahivatalokban a postatisztviselő ellenőrzése után zárhatók le. E célból azok a postára nyitva viendők fel. Külföldre szóló postautalványok és csomagok szelvényeire magánközleményt írni tilos. Csomagokba írásbeli közleményt elhelyezni szintén tilos. A csomagok ellenőrzését a leadó hivatal teljesíti. A külföldre feladott, vagy külföldről érkező postai küldemények ellenőrzésén 3 katonai bizottság működik, mégpedig Budapesten, Brassóban és Temesvárott.

— **A közönség figyelmét felhívjuk Szászváros városnak lapunkban megjelent feladási hirdetésére.** Együttal tudtul adjuk, hogy a városnál tölgy és bükk hasábfu vagon számra is kapható.

— **Kivételes törvény.** Sarajevóból jelentik: A boszniai Rendeleti Közlönyben egy kivételes törvény fog megjelenni, mely feljogosítsa az országos kormányt, hogy mindazoknak ingó és ingatlan vagyonát, kik a háboruban fegyvert emeltek a katonaság ellen, vagy az ellenséghez átpártoltak, vagy az országot elhagyták — elkobozza.

— **A hazai ipari beszerzési források cimtárának IV. kiadása a m. kir. Kereskedelmi Múzeum szerkesztésében megjelent.** A mű 4700 ipartelep gyártmányairól nyújt részletes adatokat, ezenkívül a termény- és állatkezelési cégek, valamint a fontosabb ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági intézmények jegyzékét is tartalmazza. Gazdag tartalmánál, megbízhatóságánál fogva nélkülözhetetlen segédkönyv hatóságok, hivatalok, iparosok, kereskedők és magánosok részére. A cimtár kizárólag a Kereskedelmi Múzeumnál (Budapest, Akadémia-utca) szerezhető meg 2 K előzetes beküldése mellett.

— **Kalánfürdő bérlője** a kaláni vasgyár kórházában elhelyezett sebesülteknek ingyen meleg kabin fürdőt bocsájt rendelkezésre.

— **A Házinyúltenyésztők Országos Szövetsége.** (Budapest, Csillaghegy) a tél közeledtével kéri tagjait és a tenyésztőket, hogy kidolgozzák, vagy szárított nyúlgerzenákat hadban álló katonáinknak való ajánlkozás céljából küldjenek a fenti címre. Azt hisszük, minden tenyésztő hozzá fog járulni küldeményével ahhoz, hogy harcoló fiaink és testvéreink szenvedéseit enyhítsük. Az adományokat a szövetség hivatalos lapjában, a Házinyúltenyésztés és Értékesítésben köszönettel fogja nyugtatni.

— **A szászvárosi szükség-kaszárnya.** Szászváros városa a Kaess-féle műalmot szükség kaszárnyává alakította át. A napokban fog befejeződni az átalakítás és építkezés munkálata. Az új kaszárnya 1200 katonának fog szállást adni. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a hadvezetőség a Grigori erdőben katonai fabarakokat fog építtetni.

— **Nyugtázás.** A helybeli vöröskereszt-egylet részére október hónapban a következő adományok folytak be: Kovács Gyula min. tanácsos 200 K, Gross Rezső gyűjtése 204 K, város tisztviselők 158 K 60 fill., Bocz Soma

gyűjtése 55 K 46 fill., Graef Anna gyűjtése 81 K, szásziskola tanító testülete 28 K 50 fill., Orendi Gyula lelkész 25 K, Csűrös Pál igazgató 20 K, Prunk Frigyes 20 K, Barcsi János 20 K, Schul Zsigmond 10 K, Dr. Szöllösy János 10 K, Dr. Seidnérné 6 K, Horák Örnagné 6 K, ifj. Szántó Károly 2 K. A vöröskereszt-egylet nevében hálás köszönettel nyugtázom. Gellner Vilmos pénztáros.

— **Levelezés Szerb- és Oroszországba került katonáinkkal.** Köztudomású tény, hogy az Észak-amerikai Egyesült-Államok fiúmei konzulátusa, eddig szerb, orosz montenegrói, angol és japán alattvalók érdekének védelmét vállalta el, amely abból áll, hogy ezen államok fogságba jutott katonáiról az érdeklődőknek pontos felvilágosítást ad a védnökség. Ezt a működést most kiterjesztette a konzulátus a Szerbiában és Oroszországban hadifogságra jutott magyar és osztrák alattvalókra is, akiknek részére ugy a levelezést, mint pénzküldeményeket közvetíti. Az érdeklődők kéréseikkel forduljanak tehát az Amerikai Egyesült Államok fiúmei konzulátusához, amely pontosan és a lehető legrövidebb időn belül a kérdezőknek megbízható felvilágosítással szolgál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizető. Lapunk terjedelme a kiadóhivatal számításától függ. A szerkesztőség akár 16 oldalas lapot is el tudna látni, de a kiadó nem, mert a háborus idő miatt megcsappant bevételekből nem tudja az előállítás költségeit fedezni.

S. F. Lozsád. Köszönet, közelebről felhasználjuk. **Hadi-kölcson.** Bátran jegyezhet. Biztos és jól gyümölcsöző.

Piski, Algyógy, Kudzsir, Bácsi. Az ígéreteket várjuk. Üdv!

Ilona. A gazdag aranya, a szegény fillérje, a hazai oltárán egyaránt becses. Nincs mit szégyenkeznie. Pál!

H. Gy. A hadból kapott levelekből sok érdekest őriztünk meg lapunk számára. Rendre mindnek sorát ejtjük.

Das beste Bier der Monarchie ist bekanntlich das der Aktien-Brauerei Kőbánya. Wer also gutes Bier trinken will, kann solches in **Broos Szászváros** nur beziehen von **der Firma Friedrich Schuleri**, die seit Jahren die alleinige Vertretung dieser Brauerei auf dem hiesigen Platze inne hat. 62 14—

Szászváros rend. tan. város rendőri büntetőbirósága
Szám: 1691—914. rkpt.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi Felségének legfelsőbb kegyelme, a katonai vagy népfelkelői tényleges szolgálatukat hiven teljesített egyénekre vonatkozó rendőri büntető birósági kihágásokat illetőleg.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a magyar honvédelmi, földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszter urak nevében is a m. kir. belügyminiszter ur által tett előterjesztésére 1914. évi október hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy mind azon egyének ellen, a kik a most folyó háboruban a közös véderőnél, a honvédségnél, vagy a népfelkelésnél szolgálati kötelezettségüket hiven teljesítették, az 1914. évi szeptember hó 20. napja előtt elkövetett s a közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntetőbiróságok hatáskörébe tartozó kihágások miatt indított, vagy indítható rendőri büntető eljárás mellőztessék; a jogerős ítélettel kiszabott és még

vége nem hajtott büntetéseket pedig kegyelemből elengedni méltóztatott.

Nem terjed ki a kegyelem az oly események miatt indított, vagy indítható rendőri büntető eljárásra, amelyben 1. a cselekmény éppen a hadi állapotra való tekintettel minősül kihágással, 2. amelyben a cselekmény a hadviselés érdekeit sértő kihágást képez, ide számítva a véderőről szóló 1912. XXX. t.-c. 63., 64. és 73. §-ában meghatározott, valamint a népfelkelés némely csoportjainak jelentkezési kötelezettségéről szóló 1893. XXXVII. t.-c.-be ütköző kihágásokat is, kivéve, ha az illetők jelentkezési, állítási vagy törvényes szolgálati kötelezettségüknek 1914. évi szept. hó 20-ig eleget tettek.

Az 1912. XXX. t.-c. 65. §-ában meghatározott kihágásokra vonatkozólag az 1914. évi július hó 27-én kihirdetett amnestia érintetlenül maradt.

Szászváros, 1914. évi nov. hó 7-én.

Pap András,
h. rendőrkapitány, v. b. bíró.

Sz: 5307/914. közíg.

Hirdetmény.

A város lakossága érdekében közzé teszem, hogy a város igen jó tűzifával rendelkezik, mely minőség szerint a következő árakban kerül eladásra:

1 öl vegyes (tölgy, bükk és nyír) tűzifa, Veile Corbului erdő színhelyén 14 K.

1 öl első menőségű tüzi bükkfa új-sebeshelyi 18 K, farakodási helyen a házhoz szállítva 28 K.

1 öl ugyancsak első minőségű tüzi bükkfa a faraktártól házhoz szállítva 30 K.

A tűzifa ugy helybeli mint idegen községi lakosoknak egy árban lesz eladva.

Bárcák a városi pénztárnál minden hétköznapon reggeli 8 órától déli 12 óráig válthatók Szászváros, 1914. november 12-én.

79 1—3

Andrae József polgármester.

ERZSÉBET és URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA” budapesti tudományos társaság tagjai.

Ma vasárnap, f. évi november 15-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

Háborus események

Az elátkozott család.

Voss Richard „Schuldig” című drámájának kinematografia reproductiója 5 felvonásban. — A múlt évtizedben diadalmas körúton járta végig az európai színpadokat Voss Richardnak „Schuldig” című drámája. A bécsi Volkstheater szenzációs sikerrel adta Sandroock Adállal és Tyrolttal a két főszerepben, nálunk a Nemzetiben Jászai Mari és Gál Gyula vitték diadalra a szerző művét.

MŰSOR:

1. Zene.
2. A próba. Humoros.
3. „Mester” heti híradó. 2.
4. Nauke testvérek. Humoros.
5. Az elátkozott család. (Dráma 5 felv. I. és II. rész.)
6. Zene. (Szünet.)
7. Az elátkozott család (III. IV. és V. rész.)
8. Háborus események.
9. Maxi új lakcipője. Humoros.
10. Zárinduló.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 80 fill., II. hely 50 fill., III. hely 20 fill. Karzat 30 fill., katonáknak és gyermekeknek 20 fill. Számozott helyek! Kitűnő műsor!

Jegyek előre válthatók a Müller-féle virágüzletben. Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8¹/₂ órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Baumann Gusztáv

kenyérsütődéje Szászvároson, Főtér 23. sz.

Alapított
1887. év-
ben.

Ajánlja friss péksüteményeit (kifli, zsemle, perec), valamint izletes kalácsait, kitűnő fehér és barna lisztből készített *házi komlós kenyereit*. Naponta kétszeri sütés. Nagy *liszt és korparaktár*. Megrendelt áruk kívánatra házhoz szállítanak. Tiszta kezelés, jól megsült áruk! 423 Gyors és pontos kiszolgálás! 24— Tisztelettel: **Baumann Gusztáv** pék-mester.

Hirdetések jutányos árban
lapunk kiadóhivatalában. felvételnek

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap

előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.
Fél évre — — — 4 kor.
Negyed évre — — 2 kor.
Egyes szám ára — — 16 fill.

Dohányzók figyelmébe!

Sok pénzt ta-
karít meg ha

„Riz Rózsa“

antinikotin szívarka-hüvelyt használ!

Kapható: Weisz Dezső üzletében, Szászváros.

37 18—

Andronye Pétermészárosmester, Szászváros Schuster-u. 1.
Kún-kollegiumi konviktus hússzállítója.

341

32—

Ajánlja naponkint frissen vágott, tiszta-
kezelésű marha, borju, sertés, bárány**hús áruait**Pontos kimérés! Tiszta kezelés!
o—o Jégsekrény! o—o

Kívánatra árut házhoz is szállítok!

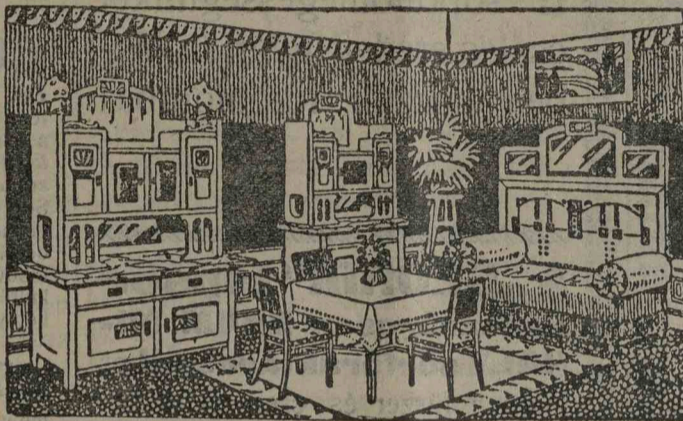
Andronye Péter

mészáros, Schuster-u. 1. (Linda-féle ház).

Brassai Brutus
Szászvároson

Raktáron tartok: modern lakás
berendezéseket, ebédlő-, háló-,
szalon és iroda berendezéseket,
ugyszintén egyszerű és egyes bu-
torokban is nagy választék. oo

Kényelmes fizetési feltételek!
oo Pontos kiszolgálás! oo

bútor-raktára
Ország-út 3. szám.

Ebédők és hálószobák 200 K-tól feljebb.
A n. é. közönség szives pártfogását
tisztelet-
tel kéri **Brassai Brutus**
bútor-raktáros és temetkezési inté-
zet tulajdonos. oo

Írásbeli megkeresések is a legna-
gyobb gyorsasággal intéztetnek el.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt pa-
pir-raktárát u. m.: eljegyzési-
és esküvői-kártyáit, diszes
kiállítású meghívóit, névje-
gyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek
iskolai és irodai írószerek,
hivatalos és egyéb nyom-
tatványok a legjutányosabb
árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala

Transsilvania szálloda, Szászváros

A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett étterem, kávéház Kítűnő borok, izletes és tiszta konyha, állandóan friss hordó és palacksőr. Olcsó modern szobák. Bérkocsik állandóan kaphatók. Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik. Hangversenyek, színelőadások, bálók megtartására modern díszterem.

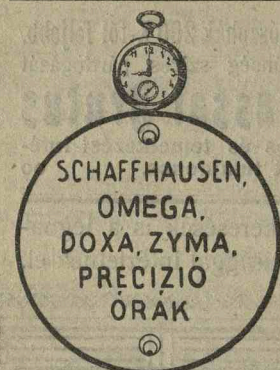
380

29

Tisztelettel: Haltrich Gusztáv szállodás

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

Ajánlja dusan felszerelt rak-tárát. Nagy választék arany és ezüst órákból, láncokból, gyűrűkből, fülbevalókból, karkötőkből. Brillíans-függők és gyűrűk a legszebb kivitelben.

Mindenneműjavítás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek!

325 33-

T. C.

Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyadmegyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. *kályhátűzhelyeket, kandallókat és takaréktűzhelyeket* minden színben és nagyságban régi vagy divatos stílusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. *Falburkolatokat és fürdőkádakat valódi fayenceplattentől*, valamint mindennemű ezen szakmát érintő javításokat is elvállalunk mérsékelt árak melletti gyors kivitelre.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítunk mindenfelé s kérjük n. b. megbízásait. 324 33-

Teljes tisztelettel:
Első nagybaári kályha és Schamottegyár
Nagybaárban, (Hunyadmegye.)

„GLORIA“ dupla maláta tápsör

A tordai sörgyár új sörkülönlegessége!

E sörkülönlegességünket csakis eredeti gyári töltésben hozzuk forgalomba!

A „GLORIA“ tápsör Szászvároson BAUM MIHÁLY sörfőraktárosnál és minden fűszer és csemege üzletben, nemkülönben italmérési helyiségekben kapható. 386 28-

Mendel Sörfőződe és Kereskedelmi Részvénytársaság, Torda.

Értesítjük a tisztelt sörfogyasztó közönséget, hogy a közkedveltségnek örvendő

„GLORIA“ dupla maláta tápsörünket ismét forgalomba hoztuk. — Felhívjuk a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét e sörkülönlegességünknek *kiválóan dúsz maláta tartalmára* s így ennek *különösen nagy tápértékére*. Orvosi szaktekintélyek e sört nemcsak frissítő és étvágyerjesztő hatásánál fogva ajánlják, hanem ideges bántalmak s álmatlanság ellen, valamint elsőrangú tápértékénél fogva üdülő betegeknek és gyengélkedőknek állandóan és sikeres eredménnyel rendelik. — *Hízókuránál és szoptatásnál* nélkülözhetetlen.

A „GLORIA“ dupla maláta tápsörrel

Dr. Rigler Gusztáv a közegészségtan ny. rendes tanára Kolozsvárt úgy nyilatkozik, hogy a *külföldi s hazai* dupla malátasörök közül *künnik*, amit a kolozsvári *állami vegykeresleti állomás* vegyelemzése is megerősít. Sörgyárunkat a múlt évben a technika legújabb vívmányainak felhasználásával egész újonnan berendeztük, a legmodernebb maláta-gyárral kibővítettük és az üzem élére egy elsőrangú külföldi szaktekintélyt állítottunk. Ez tette lehetővé, hogy olyan kítűnő sört tudtunk előállítani, mint amilyen a

„GLORIA“ dupla maláta tápsör, mely rövid idő alatt a sörfogyasztó közönségnek kedvencévé vált és ott, ahol forgalomba hoztuk, a legjobb ehez hasonló minőségű külföldi söröket is kiszorította.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezhetheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatickekben. Továbbá női curenás árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókossarak és minden el szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 46-52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésebb férfi-ruhákat készítenek **BENKE EDE** szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai
Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.